Lietas Nr. C22030315
Lietas arhīva Nr. C-0303-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ludzā, 2015.gada 4.septembrī

Ludzas rajona tiesas tiesnesis Gunārs Strucinskis izskatīja rakstveida procesā civillietu akciju sabiedrības /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, maza apmēra prasībā pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 2.februārī akciju sabiedrība (turpmāk – AS) /Nosaukums A/ (turpmāk – prasītāja) iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētāja) par naudas piedziņu. Tajā norādīts, ka 2008.gada 16.jūnijā starp pusēm noslēgts līgums /Nr./ par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu (turpmāk - līgums). Saskaņā ar to atbildētājai piešķirts atļautais kredīts EUR 142,29 (LVL 100,00) apmērā ar ikmēneša procentu likmi 1,79 %.

Atbildētāja nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības, jo neveica maksājumus atbilstoši līguma apmaksas noteikumiem. Pēdējais maksājums saņemts 2009.gada 14.janvārī EUR 15,42 apmērā.

Sakarā ar līguma uzņemto saistību nepildīšanu prasītāja atbilstoši līguma 5.8.punktam ir tiesīga bez brīdinājuma samazināt atļautā kredīta apmēru vai slēgt kredītu, ja atbildētājs nepilda savas saistības saskaņā ar līguma noteikumiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717.pantu, 1720.panta 2.punktu, 1753., 1756., 1757.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1762.panta 1.punktu, 1764.pantu, 1765.panta pirmo daļu, 1811, 1934., 1943. un 1946.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 1., 23., 26.panta pirmo daļu, 41.panta pirmo daļu, 127.panta pirmo daļu, 195.pantu, 250.^{18} panta pirmo un 406.^{6} panta trešo daļu, prasītāja lūdz: 1) apmierināt prasību un piedzīt no atbildētājas par labu AS /Nosaukums A/ no līguma izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības – atļautā kredīta parādu EUR 142,29, neatļautā kredīta parādu – EUR 1,16, procentus – EUR 142,29 un līgumsodu EUR 14,35, kopā EUR 300,09 apmērā; 2) noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus – 6 % gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas; 3) piedzīt no atbildētājas visus tiesāšanās izdevumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu 2015.gada 2.februārī prasītājai un atbildētājai ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, tām ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (lietas 27.-28.lapa).

Ar Ludzas rajona tiesas tiesneša 2015.gada 4.marta lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu

2015.gada 12.martā pusēm ir paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (lietas 67.lapa).

Līdz sprieduma taisīšanai lietā tiesā nav saņemti atbildētājas rakstveida paskaidrojumi, kaut arī saskaņā ar VAS „Latvijas Pasts" 2015.gada 9.marta un 2015.gada 20.aprīļa paziņojumiem viņai nosūtīti prasības pieteikums un paziņojums par lietas izskatīšanu (lietas 29., 32.-33.lapa). Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajai daļai tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses. Saskaņā ar Civilprocesa likuma $56.^1$ panta pirmās daļas 3.punktu, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu. Līdz ar to tiesa atzīst, ka atbildētājai bija paziņots par lietas izskatīšanas laiku un datumu, jo tiesas dokumenti nosūtīti uz viņas deklarēto dzīvesvietu, bet viņa tos nav saņēmusi (lietas 40.lapa).

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Tiesa noskaidroja, ka atbilstoši Uzņēmumu reģistra 2006.gada 15.decembra lēmumam AS /Nosaukums A/ iepriekšējais nosaukums bija AS /Nosaukums C/ (lietas 24.lapa).

2008.gada 16.jūnijā starp AS /Nosaukums D/ un /pers. A/ bija noslēgts līgums /numurs/ par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, ar kuru prasītāja atvēra atbildētājai kartes kontu, izsniedza karti Viva Maestro un piešķīra atļauto kredītu 142,29 *euro* (Ls 100) apmērā. Līgumā noteikts, ka ikmēneša maksājums jāveic katra mēneša 25.datumā, nosakot kredīta samaksas termiņu - 24 mēneši, ikmēneša maksājums 7,34 *euro* (Ls 5,16), procentu likme noteikta saskaņā ar spēkā esošajiem tarifiem. Prasītāja pievienojusi lietas materiāliem arī atbildētājas pieteikumu VIVA norēķinu kartes saņemšanai (lietas 11., 12.lapa).

Tiesa atzīst, ka līgumu ir parakstījušas abas puses, tas atbilst Civillikuma 1511. un 1934.pantam, proti, ka līgums ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību. Savukārt ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Atbildētāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu līgumu nav apstrīdējusi. Līdz ar to bija noslēgts aizdevumu līgums, kas pušu starpā nodibināja saistību tiesības.

Saskaņā ar līguma 1.12.punktu kredīts ir aizdevums, kuru prasītāja piešķir atbildētājam un kas tiek uzskaitīts kartes kontā. Kredīts sastāv no atļautā un neatļautā kredīta summas. Līguma 1.13.punktā noteikts, ka atļautais kredīts ir kredīts prasītājas noteiktā limita ietvaros, savukārt līgumā 1.14.punktā paredzēts, ka neatļautais kredīts ir kredīts, kas pārsniedz prasītājas noteikto limitu.

Atbilstoši līguma 1.9. un 1.10.punktam atbildētājai katra norēķinu cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) bija jānorēķinās ar prasītāju, t.i, jāsamaksā ikmēneša maksājumi.

Līguma 5.3.punktā paredzēts, ka ar ikmēneša maksājumu veikšanu tiek dzēstas atbildētāja saistības pret prasītāju, t.sk., tiek atgriezts izmantotais kredīts, tiek maksāti procenti par atļautā kredīta izmantošanu, aprēķinātie līgumsodi un citi saskaņā ar tarifiem obligātie maksājumi.

Saskaņā ar līguma 1.22.punktu tarifi ir spēkā esošs prasītājas pakalpojumu cenrādis.

Tarifos tiek norādīti procentu un līgumsodu apmēri. Tarifi, to grozījumi un papildinājumi ir līguma neatņemama sastāvdaļa.

No klienta karšu konta izraksta un parāda aprēķina secināms, ka /pers. A/ pēdējo maksājumu veica 2009.gada 14.janvārī EUR 15,42 apmērā, kopējā no līguma izrietošo parādsaistību summa uz 2015.gada 22.janvāri ir 300,09 *euro,* kur 142,29 *euro* ir atļautais kredīts, bet neatļautais kredīts ir 1,16 *euro,* procenti par atļautā kredīta izmantošanu ir 142,29 *euro*. Atbildētājs nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības, jo neveica maksājumus atbilstoši līgumam, tādēļ līgumsods par neatļauto kredītu izmantošanu ir 0,12 *euro* un līgumsods par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu 14,23 *euro* (lietas 13.-14., 17., 18.lapa).

2008.gada 16.jūnija līgumā par Viva norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu paredzēts, ka procenti jāmaksā saskaņā ar spēkā esošajiem tarifiem. Atbilstoši tarifu likmēm Viva kartes apkalpošanai un AS /Nosaukums C/ valdes sēdes protokolam mēneša procentu likme par atļauto kredītu ir 1,79 procenti, līgumsoda procenti par pārtēriņu dienā ir 0,167%, līgumsoda procenti dienā par ikmēneša maksājuma kavējumu ir 0,25 % (lietas 15., 16.lapa).

Ar Ludzas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2014.gada 8.jūlija lēmumu lietā Nr. 3-12/0078 prasītājas pieteikums pret atbildētāju bija atstāts bez izskatīšanas (lietas 19.lapa).

Prasītāja 2011.gada 30.decembrī bija noslēgusi līgumu par parāda piedziņu ar SIA „Creditreform Latvijā", kas atbildētājai nosūtīja 2012.gada 23.novembrī, 2013.gada 11.janvārī un 2013.gada 28.martā brīdinājumus par parāda samaksas nepieciešamību (lietas 42.-50.lapa).

Saskaņā ar līguma 5.10.punktu, par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētāja maksā līgumsodu par pārtēriņu saskaņā ar līguma tarifiem (0,167% par pārtēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma). Līgumsodi par pārtēriņu tiek aprēķināti no dienas, kad prasītāja saņem informāciju par darījuma, kura rezultātā pieļauts atļautā kredīta pārtēriņš, veikšanu līdz tā dzēšanas dienai.

Atbilstoši līguma 1.11. un 5.11.punktam, ja atbildētāja līdz maksājuma datumam nav samaksājusi ikmēneša maksājumu, atbildētājai jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas saskaņā ar līguma tarifiem (0,25% dienā). Maksājumi atbildētājai bija jāveic līdz katra mēneša 25.datumam, nodrošinot pilnīgu ikmēneša saistību dzēšanu pret prasītāju.

Saskaņā ar līguma 12.3.punkta noteikumiem prasītājai ir tiesības izbeigt līgumu vienpusējā kārtībā bez iepriekšēja brīdinājuma, ja atbildētāja nepilda savas saistības saskaņā ar līgumu un līguma noteikumiem.

Līguma 5.8.punktā noteikts, ka prasītāja ir tiesīga bez brīdinājuma samazināt atļautā kredīta apmēru vai slēgt kredītu, ja atbildētājs neizpilda savas saistības saskaņā ar līguma noteikumiem.

Prasītāja aprēķinājusi atbildētājai procentus par atļauta kredīta izmantošanu par laika periodu no 2009.gada 4.februāra līdz 2014.gada 13.maijam, kas pēc prasītājas parāda aprēķina (lietas 18.lapa) ir EUR 181,59 apmērā. Bet procentu apmērs par atļautā kredīta izmantošanu ir samazināts līdz EUR 142,29 apmērā, ko prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants paredz, ka

pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu procentu apmērs cieši jānoteic aktā vai darījumā. Prasītāja pamatoti ir aprēķinājusi atbildētājai procentus, kas bija norunāti līgumā. Atbilstoši Civillikuma 1946.panta pirmajai daļai procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti. Saskaņā ar līgumu starp pusēm no atbildētājas piedzenami nolīgtie procenti 142,29 *euro* apmērā.

2008.gada 16.jūnijā starp AS /Nosaukums A/ un /pers. A/ noslēgtā aizdevuma līguma 5.11.punktā puses vienojušās, ja atbildētāja līdz maksājuma datumam nav samaksājusi ikmēneša maksājumu, atbildētājai jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas saskaņā ar līguma tarifiem (0,25% dienā).

Likuma „Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 21.pants paredz, ka līgumiem, kuri noslēgti līdz 2013.gada 31.decembrim un kuros ietverts pienākums maksāt līgumsodu, ja šo līgumu darbība turpinās pēc 2014.gada 1.janvāra un līdz 2014.gada 31.decembrim par tiem nav celta prasība tiesā, ar 2015.gada 1.janvāri ir piemērojami grozījumi Civillikuma 1716., 1717. un 1722.pantā par līgumsoda noteikumiem un grozījumi Civillikuma 1843.pantā par parāda samaksas kārtību.

Ņemot vērā minēto likuma normu, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā attiecībā uz līgumsoda piedziņu piemērojamas Civillikuma normas, kas bija spēkā līguma noslēgšanas brīdī.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu (redakcijā līdz 2014.gada 1.janvārim) līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Atbilstoši Civillikuma 1717.pantam (redakcijā līdz 2014.gada 1.janvārim) līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Atbilstoši prasītājas parāda aprēķinam uz 2015.gada 22.janvāri aprēķināts līgumsods par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu par periodu no 2009.gada 25.februāra līdz 2010.gada 25.augustam EUR 108,60. Bet prasītāja līgumsodu ir samazinājusi līdz EUR 14,35, kur par neatļautā kredīta izmantošanu līgumsods ir EUR 0,12 un par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu EUR 14,23, ko lūdz piedzīt no atbildētājas.

Tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais līgumsods vērtējams kā samērīgs un taisnīgs arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma kontekstā, tā nav atzīstama par prasītāja nesamērīgu iedzīvošanos uz atbildētājas rēķina. Līgumsods ir samērīgs ar izsniegtā aizdevuma summu un maksājumu kavējuma laiku, līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai piedzenams līgumsods EUR 14,35 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis. Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. No Civillikuma 1425.panta izriet, ka katra saistība jāizpilda pilnā apmērā.

Tiesa atzīst ar lietas materiāliem par pierādītu, ka atbildētājai prasītājai atdodamā

aizdevuma pamatsumma ir EUR 143,45, kur EUR 142,29 ir atļautais kredīts, bet EUR 1,16 neatļautais kredīts, līgumiskie procenti par aizdevuma lietošanu ir EUR 142,29 un līgumsods EUR 14,35. Līdz ar to šīs summas piedzenamas no atbildētājas par labu prasītājai. Minētās summas nav apstrīdētas.

Atbildētāja nav ievērojusi Civillikuma 1828.panta prasības, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu. Turklāt atbildētājai bija nosūtīti vairāki brīdinājumi par parāda atmasku.

Viņa ir pieļāvusi nokavējumu, t.i., prettiesīgi novilcinājusi saistības izpildīšanu, jo saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai ar līgumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi: valsts nodeva EUR 71,14 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 apmērā (lietas 4., 5., 6.lapa).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi šajā lietā kopā ir EUR 9,92 (lietas 2.lapa). Tā kā prasītāja, iesniedzot prasības pieteikumu tiesā, ir samaksājusi EUR 4,70 apmērā, tad no atbildētājas atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam valsts ienākumos piedzenami izdevumi par tiesas dokumentu piegādi EUR 5,22 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 procentus gadā no nesamaksātā pamatparāda EUR 143,45 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189., 191., 192., 193.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt pilnīgi akciju sabiedrības /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, maza apmēra prasību pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, par naudas piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, pamatparādu 143,45 *euro* (simt četrdesmit trīs *euro* 45 centu) apmērā, līgumiskos procentus par laika periodu no 2009.gada 4.februāra līdz 2014.gada 13.maijam 142,29 *euro* (simt četrdesmit divu *euro* 29 centu) apmērā, līgumsodu 14,35 *euro* (četrpadsmit *euro* 35 centu) apmērā un tiesas izdevumus: valsts nodevu 71,14 *euro* (septiņdesmit viena *euro* un 14 centu) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (četru *euro* 70 centu) apmērā, kopā 375,93 *euro* (trīssimt septiņdesmit piecus *euro* un 93 centus).

Noteikt prasītājai akciju sabiedrībai /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus par aizdevuma summas lietošanu - 6 % (seši procenti no simta) gadā no neatmaksātā aizdevuma pamatparāda 143,45 *euro* (simt četrdesmit trīs *euro* 45 centiem), nosakot, ka to pieaugums apstājas, kad procentu apmērs sasniegs pamatparāda lielumu.

Parāda un tiesas izdevumu summas samaksa veicama akciju sabiedrības /Nosaukums A/ norēķinu kontā AS /Nosaukums A/ /numurs/.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus 5,22 *euro* (piecu *euro* 22 centu) apmērā, kas jāiemaksā kontā: Tiesu administrācija, Mūkusalas ielā 41b, Rīgā, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000, klasifikācijas kods 21499. Kvīts par tiesas izdevumu samaksu obligāti jāiesniedz Ludzas rajona tiesas kancelejā.

/pers. E/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Ludzas rajona tiesā.

Tiesnesis

G.Strucinskis